

Gemeente Ede
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9022
6710 HK EDE

Datum: 29 mei 2026
Onderwerp: Regiovisie JeugdFV 2026-20240

Geacht College,

Op 9 april 2026 ontvingen wij een adviesaanvraag met betrekking tot de regiovisie JeugdFV, 2026-2040

Concrete vraag aan de adviesraad

In de regiovisie is een 'stip op de horizon' geformuleerd: een toekomstbeeld van hoe we willen dat het systeem en de ondersteuning voor jeugd en gezinnen er in 2040 uitzien. Deze stip geeft richting en helpt om keuzes te maken in de komende jaren. Om deze beweging concreet te maken, zijn een set leidende principes geformuleerd die houvast moeten bieden bij keuzes in beleid, uitvoering en samenwerking.

De vraag aan de adviesraad is om vanuit het perspectief van inwoners, jeugdigen en ouders te reflecteren op deze twee onderdelen van de regiovisie: de stip op de horizon en de leidende principes.

Het antwoord van de adviesraad

Dit visiedocument is een vervolg op de regionale visie 'Ons verhaal'. Blijkbaar voldoet dit document niet meer. De leidende principes in dit document waren:

- Alle kinderen zijn normaal
- Een kind is een gezin
- We doen wat echt nodig is
- Een kind hoort thuis
- Voorkomen is beter dan genezen

Deze (oude) leidende principes geven een fraaie samenvatting van de nieuwe regiovisie. De adviesraad adviseert de noodzakelijke verschillen in leidende principes tussen het oude en het nieuwe visiestuk beter voor het voetlicht te brengen. Dat neemt de lezer beter mee in de nieuwe ontwikkelingen in de visie. De visie lijkt nu erg op een voortzetting van bestaand (landelijk) beleid. In het nieuwe document mist de adviesraad het principe 'Voorkomen is beter dan genezen', terwijl het in een vroeg stadium opsporen van ondersteuningsvragen en signaleren van risicofactoren bij de jeugd erg belangrijk is en tegenwoordig veel aandacht krijgt. Niet voor niets ook één van de leidende principes van het Visiedocument over het sociaal domein in Ede.

De adviesraad ondersteunt evenwel de ingezette weg naar de geschetste horizon en kan zich ook vinden in de nu geformuleerde leidende principes. De gekozen richting lijkt in grote lijnen goed aan te sluiten bij de Hervormingsagenda Jeugd, waarin de nadruk ligt

op preventie, normaliseren, versterken van de pedagogische basis en minder onnodige medicalisering.

Het document schetst een rooskleurig beeld voor de komende jaren met nog weinig concrete uitwerking. Daarom leven er bij de leden van de adviesraad veel vragen ten aanzien van de uitvoering van de visie die naar verwachting in een volgend document wel aandacht krijgen.

Vragen en opmerkingen met betrekking tot de uitvoeringsagenda

De nieuwe aanpak van de jeugdhulp is een ingrijpende transitie die een andere rol voor de diverse professionals inhoudt. De adviesraad vraagt zich af wat er wordt ingezet om dit veranderingsproces te begeleiden en succesvol te laten zijn? Dat geldt in het bijzonder voor de lokale teams die in de regiovisie een belangrijke rol krijgen. In hoeverre beschikken lokale teams nu en later over voldoende expertise om de zorg goed te monitoren en te borgen.

Een goede invulling van die rol is o.a. van belang voor de borging van de individuele zorg. De adviesraad staat achter het uitgangspunt om de jeugdhulp meer collectief te maken maar gaat ervanuit dat er oog blijft voor individuele situaties. Wat betekent collectieve jeugdhulp bijvoorbeeld concreet voor casusregie in het lokale team? Hoe gaat het lokale team de specialistische hulp organiseren die er nog niet op ingericht zijn en huisartsen ook mogelijkheden hebben om te verwijzen. De individuele zorg kan ook in het gedrang komen bij het eerste leidende principe dat stellig spreekt over het afstappen van het medische model. De adviesraad vindt dit begrijpelijk maar de vraag is hoe in dit model het tijdig herkennen van voorkomende individuele medische problematiek waarborgt. Voorkomen moet worden dat de individuele gezondheid ondergeschikt wordt gemaakt aan een groepsgericht aanbod.

In lijn met de visie op het sociaal domein van de gemeente Ede hecht de adviesraad waarde aan de positie van kwetsbare personen in kwetsbare situaties. In de regiovisie is voor ons onvoldoende duidelijk in hoeverre het beperken van jeugdhulp (kort en aanvullend) nadelige gevolgen kan hebben voor kwetsbare gezinnen?

De adviesraad vraagt zich af hoe snel de visie of de uitvoering kunnen worden bijgestuurd als blijkt dat uitgangspunten in de praktijk niet werken? Dit vereist een goede monitoring. Hoofdstuk 7 geeft daarvoor wel de uitgangspunten maar minder duidelijk is wat er wordt gemonitord. Aangegeven wordt bijvoorbeeld 'een voldoende resultaat van een 6' maar hoe dit wordt gemeten wordt niet helder beschreven. Dit vraagt nog om een concretere uitwerking van de factoren waarnaar gemeten wordt. Dat geldt ook voor het "sturen op maatschappelijke impact". Wat wordt daar precies onder verstaan en hoe wordt dit gemeten? Hoe verhoudt dit zich tot de dagelijkse praktijk van lokale teams en aanbieders?

Bovenstaande opmerkingen gaan veel over de randvoorwaarden die de komende jaren minimaal nodig zijn om deze visie haalbaar te maken. Zijn deze randvoorwaarden al beschikbaar?

De adviesraad zou op grond van deze vragen en opmerkingen graag meegenomen worden in de stappen die gezet gaan worden in de uitvoering, monitoring en de mogelijkheden tot bijsturen.

De adviesraad,
Els Lageweg, Charlotte Lugtenburg, Jaap Dronkers, Marloes van Es, Marjo Koops,
Ramona Hendriksen-Holster, Sirin Beklevic, Sandra Doornbos, Jos van Ginkel

